

ฝึกซ้อมแผนดับเพลิง เจ้าหน้าที่ได้รับอันตราย หน่วยงานต้องรับผิดชอบ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่อาจจะไม่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำหน้าที่ในการตรวจรับงานจ้างหรืองานก่อสร้าง แต่ก็ก็เป็นบทความที่มีความน่าสนใจอยู่ไม่น้อย เนื่องจากเป็นบทความที่หายากของผู้เสียชีวิตได้ดำเนินการฟ้องคดีต่อหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิด จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากก็น้อย

หลักการและเหตุผล

การจัดโครงการฝึกอบรมซ้อมแผนดับเพลิง ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐหรืออาจจะทุกหน่วยงาน ต้องจัดให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานซ้อมแผนดับเพลิงเป็นประจำทุกปีหรือแล้วแต่ความเหมาะสมของหน่วยงาน ซึ่งการจัดฝึกอบรมนั้น หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าของโครงการต้องดำเนินการจัดฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ผู้ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานซึ่งเป็นวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งหากเจ้าของโครงการละเลยต่อสิ่งนี้แล้ว เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้น อาจต้องรับผิดชอบในทางละเมิดได้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

องค์การบริหารส่วนตำบล ก. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้จัดฝึกอบรมซ้อมแผนดับเพลิง เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ได้มีความพร้อมหากมีเหตุอัคคีภัยเกิดขึ้น ซึ่งก่อนการฝึกซ้อมแผนดับเพลิง นายโชคชัย (ผู้เสียชีวิต) ได้เตรียมอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม ซึ่งได้ซื้อถังอัดแรงดันลมเอง โดยผู้ตายได้รับมอบหมายหน้าที่ในการควบคุมการเปิด - ปิดวาล์วแก๊สและถังแรงดันลม ขณะฝึกซ้อมถังแรงดันลมได้เกิดเหตุระเบิดขึ้น ทำให้ นายโชคชัยได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตในเวลาต่อมา หลังเกิดเหตุคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย เห็นควรให้ความช่วยเหลือผู้เสียชีวิต คือ ค่าทำศพและเงินบำเหน็จพิเศษตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้เสียชีวิต เห็นว่าการตายของบิดาเกิดจากความประมาทเลินเล่อขององค์การบริหารส่วนตำบล ก. จึงจำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมากกว่าที่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กำหนดไว้ จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้แสวงหาข้อเท็จจริงทั้งจากสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ รับฟังเป็นที่ยุติได้ว่า ในการฝึกอบรมซ้อมแผนดับเพลิงในครั้งนี้ ไม่มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบและติดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกซ้อม หรือช่วยควบคุมการฝึกซ้อม วิทยากรผู้เชี่ยวชาญไม่ได้จัดหาถังแรงดันลมมาติดตั้ง โดยที่นายโชคชัย (ผู้เสียชีวิต) เป็นผู้หาถังแรงดันลมมาติดตั้งเอง อุปกรณ์มีสภาพเก่าและใช้มาแล้วหลายครั้ง การฝึกซ้อมจะต้องมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและใช้วิธีการต่อท่อกับถังแก๊สโดยตรงและมีวิทยากรเป็นผู้ควบคุมอย่างใกล้ชิด

ฉะนั้นการที่องค์การบริหารส่วนตำบล ก. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ใช้ถังแรงดันลมควบคุมกับถังแก๊ส หุงต้มโดยไม่มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาควบคุมการฝึกอบรมและติดตั้งหรือควบคุมอุปกรณ์ในการฝึกอบรม และปล่อยให้ นายโชคชัย (ผู้เสียชีวิต) เป็นผู้จัดหาถังแรงดันลมซึ่งมีสภาพเก่า ผ่านการใช้งานมาแล้วหลายครั้ง อีกทั้งผู้เสียชีวิตไม่เคยผ่านการฝึกอบรมมาก่อนและเป็นผู้ควบคุมถังเอง โดยไม่มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาช่วยดูแล

/ควบคุม...

ควบคุมถึงลม จึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีปราศจากความระมัดระวังที่ผู้ถูกฟ้องคดีจักต้องมีตามวิสัยหรือพฤติการณ์ และอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่ จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ในการดำเนินโครงการฝึกอบรมดังกล่าว

ดังนั้นจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อบุตรของนายโชคร้าย (ผู้เสียชีวิต) องค์การบริหารส่วนตำบล ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีในฐานะมูลละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗๗๕/๒๕๖๐ เห็นได้ว่าศาลปกครองได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าของโครงการ ควรตระหนักถึงความสำคัญในความปลอดภัยของผู้ฝึกและผู้รับการฝึกทั้งความรู้ ความชำนาญของเจ้าหน้าที่เองหรือเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ควบคุมตลอดระยะเวลา วิธีการดำเนินการและแม้กระทั่งอุปกรณ์ที่นำมาใช้จะต้องได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยสูง เพราะการไม่ตระหนักหรือละเลยเพิกเฉยต่อการให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆดังกล่าว จนกระทั่งเกิดความเสียหายขึ้น หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่โดยตรงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗๗๕/๒๕๖๐

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รอบรัตน์ นิติกรปฏิบัติการ